

SLOVENSKI NAROD.

shaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnističu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

„Vseslovanska Matica“.

Ruski general Bogoljubov je v Slavjanskem blagotvornem občestvu v Petrogradu stavil predlog, naj se osnuje „Vseslovanska matica“, in je svoj nasvet utemeljil tako-le:

Znani slavist, dr. V. V. Bogišić, je l. 1870, ko je bil profesor na vseučilišču v Odesi, v družbi z nekaterimi somišljeniki nasvetoval, naj se pri odeski podružnici blagotvornega občestva ustanovi slovanska knjižnica, kateri bi bil namen, pospeševati mejsebojno zblizanje Slovanov.

V tem predlogu je bilo rečeno, da bi slovanska knjižnica morala zbirati ne samo tiskane in rokopisne slovanske knjige, nego tudi umetniške proizvode. Bogišić je tedaj izrekel nado, da postane slovanska knjižnica važna podlaga za razumevanje moralnega značaja Slovanov in slovanstva in za razjasnjenje njihovega položaja in njihovega poklica v svetu. Dobro bi bilo, dobiti sredstev za samospoznanje, ki bi uničilo vse predsodke in budilo ter utrjevalo spoštovanje mej narodov, brez katerega tudi najbližji narodi ostajajo hladni in ravnodušni drug proti drugemu.

Bogišićeva misel se je izvršila l. 1871. V Odesi je bila ustanovljena slovanska knjižnica. Ruska vlada je odobrila njena pravila. Za ustanovitev je bilo nabranih nad 1000 rubljev in 300 knjig. Že naslednje leto je štela knjižnica nad 3000 knjig, 340 podob slovanskih delavnih rodoljubov in mnogo slik. V tistem letu je bil osnovan tudi odelek za slovansko glasbo.

Koncem sedemdesetih let je bila ta ustanova vsled nemarnosti in neprijaznosti neslovanskih upraviteljev Odesi in cele pokrajine pokopana. Ne more se reči, da k odpravi te ustanove ni mnogo pripomoglo nezanimanje tistih krogov, kateri so misel sprožili. Sredi osemdesetih let se je sicer poskusilo, to ustanovo zopet oživiti, toda poskus se ni posrečil.

Odkar se je Bogišić oglašil s predlogom o Slovanski knjižnici, je minulo več kakor

četrt stoletja. Od tedaj se je marsikaj predrugačilo v slovanskem svetu. Srbija in Črna gora sta postali večji in trdnjši, ustanovila se je Bolgarska, mej Slovani v habsburški pa se je močno razvila narodna zavednost. Slovanski svet stopa s počasnimi koraki, dasi časih zastaja ali se zdržuje, k izvršitvi svoje zgodovinske naloge.

Slovanskemu jedinstvu pa so v tem nastale nove nevarnosti. Uplivi, ki razjedajo in duše Slovane, začeli so se v novejšem času pojavljati s posebno silo, in opominjajo Slovane, naj takoj storé vse kar treba, da se ustavi, kar škoduje Slovanstvu v duševnem in v ekonomičnem življenju. Kar treba storiti, je dosti več, da bi se moglo tega lotiti posamezno društvo. Ali tudi društvo, kakršno je Slavjansko blagotvorneljno občestvo, ima dolžnost, da podpira občo slovansko misel, in v tem oziru je prišel čas, da se spomnimo pozabljenih ustanov, in da poskusimo, obnoviti jo na kar najširši podlagi.

General Bogoljubov je potem naslikal položaj Rusije s stališča zunanjih razmer in notranjih uslovij njenega življenja napram slovanski ideji in dejal:

Poleg Rusije je posebno upoštevati ne navadno rast dveh plemen — germanskega in anglosaskega. Germani, dosledni in smeli v izvajanju svojih idej in v utrjevanju svoje oblasti po vseh koncih sveta, govore odkrito o svojem visokem pozivu in stopajo na pot razvoju Rusije celo na dalnjem azijskem iztoku.

Anglosasi, Angleži, ne smatrajo za potrebno, prikrivati svojo pohlepnost po tujih deželah s kulturo in kulturnimi smotri; drže se ekonomskih koristi in lasteč si najboljše kraje, izjavljajo odkrito: naši so, ker so nam potrebni.

Parlamentarni neredi in zmešnjave v Avstro-Ogerski podkopavajo državo in spravljajo slovanske narode v tej državi v neznošen položaj, v katerem nimajo časa za narodno razvijanje, nego se jim stavlja dilema: ali da se pomadjarijo ali ponemodijo.

V očigled velikim in važnim dogodkom, ki se pripravljajo na obalah Donave,

gledajo slovanski narodi v Avstriji z umljivo vznemirjenostjo v prihodnost, uverjeni, da najdejo samo v jedinstvi zaslombe za svoj nadaljni samostojni obstanek.

Interesi romanskih narodov niso v nasprotju z ruskimi interesi, in Rusija je z jednim izmed njih v zvezi. Toda dogodbe v Abesiniji in na otoku Kubi, ter kronično bolehanje državnega organizma Francije kaže jasno, da Slovani v romanskih narodih ne morejo imeti tiste zaslombe, katero bi želeli pri njih imeti.

V notranjem življenju Rusije je lahko, sredi mnogo novih pojavov in novih struj zapaziti, kako močno je v društvu in v narodu padel slovanski duh, in da narodna zavednost ni na potrebni višini.

Oba ta pojava sta mej seboj v neki zvezi. Do konca sedemdesetih let smo Rusi malo poznali Slovane in imeli smo o njih mnenje, katerega dogodbe niso opravičile. Vsled tega je nastalo razočaranje in tudi ogorčenje, ki pa se je zadnji čas ugledilo.

Bogoljubov je potem pojasnjeval, kako škodljivo upliva na ruski narod klasična vzgoja, katera provzroča, da se izgublja narodna in plemenska zavednost, in kako škodljivo upliva tuji kapitalisti, ki prihajajo z raznih strani, da s svojim kapitalom eksploatirajo prirodna bogatstva Rusije. Dotikanje ruskega naroda s tujimi elementi je ponekod oslabilo narodovo čvrstost in je provzročilo sekte ter druge take pojave, ki so protivni duhu in morali ruskega naroda. Naj o teh pojavih že misli kakor kdo hoče, Bogoljubov sodi, da bo kozmopolitizem škodoval Rusiji v dnevih, ko bode primorana, oprijeti se orožja v obrambo svojih državnih pravic proti drugim narodom. Tedaj bo treba, da je zbrana vsa sila ruskega naroda, in da je ves narod preinjen z jedno mislijo.

Sodobna zgodovina kaže jako dobro, da morejo obstajati samo močni narodi. Naj si je to načelo krivično in nekrščansko, zato vender ne gre zatiskati oči pred njim in pred njegovimi posledicami. Radi tega pa skrbimo, da bomo močni, in da bomo imeli pravico, besede, katere je nedavno

tega izrekel angleški minister Chamberlain „Nam (Angležem) niso potrebne zveze izven anglosaskega plemena“, porabiti v slovanskem smislu in reči „Slovanom ni treba družih zaveznikov razen Slovanov“.

Pred vsem nam je treba jedinstvo. To potrebo čutijo Rusi tako, kakor drugi Slovani. Skoro vsi Slovani imajo svoje „Matice“, ali vsaka izmed njih živi zase, in slabe so, tako da je težko misliti na njih večji razvoj. Zaradi tega je potrebna ustanovitev, ki bi se v obliki knjižnice in muzeja vseh slovanskih narodov zavzemala za zblizanje Slovanov in za razširjevanje slovanskih idej s pomočjo govorov, spisov glasbe, gledališča itd., potrebna je „Obščeslavjanskaja Matica“. Ta Matica bodi izraz zavednosti bližnjega sorodstva vseh Slovanov in naj to zavednost utrjuje.

Naravno je, da je vloga vseslovanske Matice s knjižnico in muzejem jako skromna z ozirom na ogromnost vprašanja o razvijanju ruske in sploh slovanske zavednosti. Toda vsakdo naj dela, kar more in kolikor more. Ta ogromna naloga pa je primerna močem Slavjanskega blagotvorneljnega občestva, in ta naprava, ako se izvrši, bo dobro služila Rusiji in vsemu slovanstvu.

Izvršitev misli o vseslovanski Matici razširi naloge Slavjanskega blagotvorneljnega občestva. Zajedno se reši vprašanje: kje bodi središče Matice — ali v Petrogradu ali v Moskvi?

S kulturnozgodovinskega stališča in posebno s stališča slovanskih narodov je Moskva prirodnejše središče kakor Petrograd. Ali ker je večina tistih, ki bi hoteli pospeševati to nalogo, v Petrogradu, in ker bo Matica delo petrograjskega blagotvorneljnega občestva, mora biti središče Petrograd.

Glavni deli „Vseslovanske Matice“ bi po predlogu generala Bogoljubova bili naslednji: Občna slovanska knjižnica, muzej umetnih in umetnoobrtinskih izdelkov slovanskih narodov; oddelek za slovansko etnografijo, arheologijo in numismatiko; dvorane za slavnostna zborovanja, koncerte,

LISTEK.

Jako kratek roman.

Ruski spisal V. Garšin.
(Konec.)

Bila je čudovita deva. Ko se je napovedala vojska, je bila par dni melanholična, molčeča; z ničimer je nisem mogel razveseliti. „Čujte“, — mi reče nekoč, „ste li pošten človek?“ — „Sem“, ji odgovorim. „Pošteni ljudje potrjujejo z dejanjem svoje besede. Bili bi sposobni za vojsko, morate se zato biti.“ Namršila je obrvi in mi čvrsto stisnila roko s svojo malo ročico.

Pogledal sem Mašo in jej rekel resno „Da!“

„Ko se vrnete, hočem postati vaša žena“, de je mi na kolodvoru.

Vrnete! Solze so me davile, in zaplakal sem. A premagal sem se in mogel odgovoriti Maši:

„Spomnite se, Maša, pošteni ljudje...“
„Z dejanjem potrjujejo svoje besede“, — dokonča ona stavek.

Pritisnil sem jo zadnjikrat na srce in poletel v vagon.

Šel sem se bojevat zaradi Maše in pošteno sem spolnoval svojo dolžnost, kar se tiče domovine. Dobro sem hodil po Rumunjskem, po dežji in prahu, po vročini in

mrazu. Životal sem in grizel suhor. Ko smo se privrati srečali s Turki, nisem se prestrašil; zato so mi dali križec in me napravili podčastnikom. Ko smo se v drugo srečali, je nekaj zahreščalo, in jaz sem padel na zemljo. Stokanje, megla... Zdravnik v belem ogrinjalu z okrvavljenimi rokami... Usmiljene sestre... Moja odrezana noga z rano pod kolenom... Vse to preleti kot sen mimo mene. Sanitetni vlak z najpripravnejšimi posteljami leti in me pelje v Petersburg.

Kadar ostaviš mesto, kot treba, z obema nogama, a se vrneš vanj z eno in s kladom, namesto druge, — to je, verujete mi, nesreča.

Deli so me v bolnico; to je bilo meseca malega srpana. Poprosil sem jih, naj mi priskrbe na objavnem uradu adresu in stanovanje Marije Ivanovne G., in dobrodušni postrežnik vojak mi jo je donesel. Še vedno stanuje v Galernovi ulici!... Pisal sem prvo pismo, pisal drugo, tretje, a nisem dobil odgovora.

Moj dobri čitatelj, povedal sem vam že vse. Vi mi seveda ne verujete. A tudi povest je neverjetna. Neki vitez in neka premetena nezvestnica. „Pravi pravcati stari roman!“ Moj bistroumni čitatelj, vi mi zastonj ne verujete. Nahajajo se taki tudi izvemši mene...
* * *

Naposled so mi napravili leseno nogo, in mogel sem poizvedeti, kaj je bilo vzrok Mašinemu molku. Pripeljal sem se do Galernove ulice v kočiji, potem pa sem odšantal po dolgih stopnicah. Kako sem letel po njih pred osmi meseci! Naposled, tu so vrata. Pozvonim, srce mi mrje. Za vrati se čujejo koraki; stara sobarica Avdotja mi jih odpre, in jaz ne poslušajoč njenega radostnega klicanja, letim, — ako se more leteti na različnih nogah — v vzprejemno sobo.

Maša!

Ni sama; sedi s svojim daljnim sorodnikom, jako mladim, lepim človekom, kateri je dovršil vseučilišče in se nadejal, da dobi kako dobro službo. Oba sta se jako nežno — gotovo vsled moje lesene noge — z menoj pozdravila, a oba sta bila nekako vznemirjena. Po preteku četrte ure izvedel sem vse.

Nisem jima hotel prepričati sreče. Bistroumni čitatelj se skrivoma smeje. Hočete li, da tudi jaz verujem vsem tem pripovestim? Kdo bo dal kar tako svojo drago devo kateremukoli si bodi pritepenču!

Prvo, on ni bil nikakov pritepenec... Rekel bi vam nekaj drugega, a vi bi me ne razumeli... Zato bi me vi ne razumeli, ker ne verujete, da ima naša doba tudi nekaj dobrega in resničnega. Vi bi

hotel imeti troje ljudi nesrečnih vsled enega. Vi mi ne verujete, bistroumni čitatelj. Pa nikar ne verujte, Bog z vami!

* * *

Tretji dan je bila poroka; jaz sem bil za prič. Ponosno sem izpolnjeval svojo dolžnost pri obredu, pri katerem se mi je najdražje bitje zavezalo drugemu. Maša me je zdaj pa zdaj plašno pogledala. Tudi njen mož se je ponašal proti meni nekako vznemirjeno — pozorno. Na svatbi je bilo veselo. Pili so šampanjca. Sorodniki Nemci so kričali „hoch!“ Mene so nazivali „der russische Held“. Maša in njen mož so bili Luterani.

„Aha, aha, kriči bistroumni čitatelj: vjeli ste se, gospod junak! Čemu vam je bilo treba luteranske vere? Zato, ker se pravoslavni ne morejo poročiti meseca grudna! To je vse. In vse vaše povesti so prava izmišljotina.“

Mislite, kar vas je volja, bistroumni čitatelj! To mi je prav vse jedno. Da bi hodili vi z menoj v teh decembarskih nočeh po obali, da bi poslušali z menoj vihar in ure in udarjanje moje lesene noge; da bi občutili, kako mi je v duši v teh zimskih nočeh, potem bi mi verovali... „Ding-dang! ding-dang!“ Ura bije štiri. Treba bo iti domov, vreči se na samotno hladno posteljo in zaspiti. Na svidenje, čitatelj!

razstave itd.; prostori za navadne sestanke članov. Poleg Matice bi kazalo ustanoviti slovansko gimnazijo in hotel za Slovane, kateri prihajajo v Petrograd. Knjižnica naj bo razdeljena tako, da bode imel vsak slovanski narod svoj oddelek in istotako muzej.

„Vseslovanska Matica“, je končal Bogoljubov, bode priznavala samostalno in svobodno razvijanje posameznih slovanskih narodov. Matica bo slovanske narode okrog sebe samo zbirala. Predno se reši vprašanje o sredstvih, treba je preskrbeti tako organizacijo, ki bo to idejo razširjala po Rusiji in mej slovanskimi narodi. Odziv iz raznih strani bode merilo, v koliko ta ideja odvarja mišljenju in razpoloženju onih, katerim je ljubo in drago Slovanstvo.

V Ljubljani, 15. februarja.

K položaju.

„Narodni Listy“ poročajo: Mej osebami in odnošaji na Ogerskem in mej osebami in odnošaji v Avstriji je bila dve leti taka zveza, da je ugodna rešitev aktualnih vprašanj na Ogerskem bila hkratu ugodna rešitvi aktualnih vprašanj na Avstrijskem. Sedaj pa je prav narobe; ugodna rešitev na Ogerskem donese nam zavozlanje razmer, ki se bodo le težko rešile. To smo dolžni povedati javnosti, da se češki narod pripravi na vse eventualnosti. Kriza dospe v kratkem do kulminacije. — „Hlas Naroda“ poroča: V vladnih krogih še niso na jasnem, katerim osebam mej Nemci se naroči, da začno posredovati v ta namen, da opuste Nemci abstinenco v češkem dežel-nem zboru. Sluti se, da sprejme dr. Baeren-reither to nalogo. — „Česka Revue“, ki je glasilo čeških državnih in deželnih poslan-cev, razpravlja vprašanje, ali se doseže sprava mej Nemci ali ne. Ta list meni, da ni treba nikakega posredovalca, kajti Nemci in Čehi so si topografsko tako blizu, se poznajo vseskozi ter vedo, da so drug dru-gemu neobhodno potrebni, da se doseže sprava gotovo, če se odpovedo Nemci nad-vladni ter priznajo enakopravnost Čehov na Češkem in na Moravskem. Čehi se bodo vdeležili vseh pravnih konferenc.

Odklonjena sprava.

Češko društvo „Slavia“, ki ima v svojem okrilju veliko večino češkega za-vednega dijaštva, je izdalo v nemških listih poziv, naj bi zmerni češki in nemški dijaki delali na to, da se poleže fanatizem mej obema narodoma ter da prestanejo sovra-žnosti mej slovanskim in nemškim dijašt-vom. Ta spravljeni poziv so pozdravili samo nemški socialnodemokratsko misleči dijaki, liberalni in nacionalni pa so „Slavio“ ošabno zavrnil in ji sploh odrekli pravico, govoriti imenom češkega velikošolstva. Nemci so torej absolutno za boj, in češko dijaštvo, ki je pokazalo toliko zrelosti in zmernosti v mišljenju, sprejme negativni odgovor do cela ravnodušno.

Minister Banffy in ogerska kriza.

Poldrugo uro dolgo se je mudil oger-ski ministerski predsednik v avdienci pri cesarju ter konferiral z grofom Thunom in grofom Goluchowskim. Vsekakor je bilo to zadnje potovanje Banffyja iz Budimpešte na Dunaj jako važno, in opozicijski listi so se že veselili, da je bilo tudi zadnje. „Pester Lloyd“ pa zavrača to veselje, češ Banffy bo demisioniral samo takrat, ako se sprejme vsi pogoji, katere je stavil opo-ziciji, sicer pa misli ostati. V avdienci se je razpravljalo samo odgovor, kateri dobi opozicija na svoje poslednje zahteve. Sicer pa bode danes zopet važna konferenca pri cesarju, katere se vdeležijo razen Banffyja, Lukacs, Fejervary in Szell, morda tudi grof Szechenni. Jutri se začne v ogerskem pa-rlamentu zopet seje. „Neue Freie Presse“ javlja, da se radi sprememb poslovnika še vedno ne more doseči soglasje mej vlado in opozicijo. Splošno se baje misli, da poda Banffy pogojno demisijo, katero cesar sprejme, ako dovoli opozicija sedanjemu kabinetu indemnitetno in provizorije. Kot kandidata za predsedstvo ogerskega mini-sterstva se imenujeta še vedno samo hon-vedski minister baron Fejervary in pl. Szell.

Afera Dreyfus.

Justični minister Lebret je izročil v zbornici sprejeti zakonski načrt, vsled ka-terega se revizija Dreyfusove obsodbe vzame kazenski komori kasicijskega dvora ter se izroči njega združenim trem komoram. Spočetka je bilo upati, da bode senat na-

črt zavrzel, a sedaj se je upanje zmanjšalo skoraj v nič, ker velika večina glasov v zbornici je napravila na senatorje globok vtis, zato se ne bodo upali upirati vladi. V Parizu se že govori, kdo bode v zjed-njenih treh komorah poročevalec, ter se ime-nujeta dve imeni, Georges Lemaire in Bal-lot-Beaupré. Generalni prokurator kasacij-skega dvora, Manau, je podal baje demisijo, kar bi bilo obžalovati.

Španski kortesi

so sklicani na 20. t. m. v Madrid. Vlada bo imela težko stališče, kajti njena večina je prav majhna; baje ima le nekaj nad 30 glasov večine. Opozicijske stranke so te-le: Silvestri (68), Gamazisti (61), repu-blikanci (20) in skupine Karlistov, Romera, Robleda, Ganalejasa in starih konservativ-cev. V senatu vlada večkrat nima večine. Sagasta upa, da se mu vzlic majhni vladni večini posreči dobiti izraz zaupanja; sicer pa misli parlament razpustiti, ter razpisati nove volitve.

Dopisi.

Z Goriškega, 12. februarja.

Učiteljstvo se giblje na vsej črti v dosego pri-mernega gmotnega stanja. Posebno živahno je letošnje gibanje na Goriškem in v Istri. Nasledek shoda v Trstu in Gorici je bila deputacija na Dunaj, kjer je dne 6. t. m. izročila spomenico ministerskemu predsed-niku, grofu Thunu in naučnemu ministru, grofu Bylandt-Rheitu ter finančnemu mi-nisterstvu. Prva dva sta sprejela odposlan-stvo pod vodstvom dr. Gregorčiča kaj uljudno ter sta povdarjala važnost učiteljskega stanu in zagotavljala, da bodeta spomenico na-tačno proučila ter potrebno ukrenila, da se bo po mogočnosti ugodilo opravičenim prošnjam za potrebno izboljšanje. Finanč-nemu ministru ni bilo mogoče izročiti spo-menice, zato se je izročila njegovemu taj-niku, kateri je obljubil, da jo izroči na do-tično mesto. Spomenico za Goriško-Gradiš-čansko in Istro so podpisali kakor znano gg. Anton Kosovel, Peter Medvešek, And. Vrtovec, Jožef Valentič in Jakob Jakac. Lahki jo niso podpisali, ker niso bili v to posebej pooblašeni, posebno glede dežel-nega šolskega sveta za Goriško-Gradiščan-sko, proti kateremu so se postavili v boj laški poslanci. Dne 7. t. m. se je izročila druga spomenica zgoraj imenovanim mini-strom; v deputaciji so bile zastopane de-žele: Bukovina, Primorska in Dalmacija; veljala pa je za dežele že imenovane in za Tirolsko. To spomenico je bilo sklenilo od-poslanstvo istih dežel, ki je zborovalo na Dunaju dne 5. t. m. V skupni organizaciji avstrijskih učiteljev doslej niso bile zasto-pane imenovane dežele (za Primorsko le Lahki ne); zdaj ima torej vlada v rokah spo-menice vsega avstrijskega učiteljstva. Proš-nje, došle od raznih strani, strinjajo se v zahtevi, da bi se § 55. drž. š. postave tako spremenil, da bi jamčil učiteljem in učite-ljicam dohodke nižjih razredov državnih uradnikov. Nemško-avstrijska učiteljska zveza je že izročila državnemu zboru jed-nako spomenico; jednako menda store češka, slovenska in druge zveze, katerim se pridružijo tudi dežele, katerih zastopniki so zborovali na Dunaju 5. t. m. Upanje je, da bode vlada, kakor tudi državni zbor uvaževal skupne, upravičene zahteve vsega avstrijskega učiteljstva ter razmeram pri-merno spremenil omenjeni § 55. drž. š. po-stave ter tako zagotovil primerno eks-istenco stanu, o katerem se je izrazil grof Thun, da ga previsoko čisla. Če tudi so razmere v državnem zboru avstrijskem zares žalostne, upamo vendar, da se najde večina učiteljstvu naklonjenih poslancev, katere ugodi upravičenim našim zahtevam. — Doslej ni bilo še nobeno odposlanstvo učiteljstva sprejeto od Nj. Vel. cesarja; pri ministerstvu leži še vedno prošnja za av-dijenco raznih zvez. Tudi odposlanstvo, zborujoče na Dunaju 5. t. m., je sklenilo napraviti spomenico na cesarja ter posku-sati vse mogoče poti, da pride na name-njeno mesto. Spomenico sestavi gradiš-čansko društvo. — Od drugih sklepov, ka-tere je sprejelo odposlanstvo, naj omenjamo le onega, ki teži po zblizanju raznih na-rodnostij, posebno mej češkim in nemškim učiteljstvom. Vsaka narodnost — ali tudi dežela — naj bi imela svojo zvezo učitel-j-skih društev, a te naj bi se združile v cen-tralno avstrijsko zvezo. Povdarjalo se je, da je, kakor sedaj stoje razmere v Avstriji,

zelo težavno misliti na splošno zvezo; mogoče pa je tudi zdaj misliti na zdru-ženje v posameznih slučajih. Napetost vlada v Avstriji posebno mej Nemci in Čehi; jed-nako je mej učiteljstvom teh dveh glavnih narodov. Sprožila se je misel, da bi zastop-niki učiteljstva drugih narodnostij posredo-vali za slogo mej Nemci in Čehi. V odbor, kateri bi sprejel to nalogo, so se volili učitelji iz raznih dežel: Slovenci, Hrvatje, Lahki itd. Zaveza slovenskih učiteljskih dru-štev se bode v prvi vrsti naprosila, da bode posredovala pri Čehih. Na tak način bi se dosegla solidarnost vsaj v najpotrebnejših zadevah, ki so življenjske važnosti za učiteljstvo, šolstvo Avstrije in nje narodov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. februarja.

— **Osebnost.** Orožniški stražmoj-ster v Gornjem Gradu, g. Ivan Sađu je imenovan kancelistom pri revirnem ru-dniškem uradu v Celju.

— **Knezoškofovi zavodi.** Te dni se je gospodu knezoškofu predstavila deputa-cija mestnih odbornikov in ga je prosila, naj bi opustil nameravano ustanovitev tako-imenovanih knezoškofovih zavodov. Gospod knezoškof je deputaciji baje odgovoril, da se ne da ničesar več storiti, ker je že pre-pozno. Ta odgovor je nekako tak, kakor so ga o svojem času dobile različne deputacije, ki so prosile gospoda knezoškofa, naj po-sreduje, da se nekatera nepotrebna kon-sumna društva ne ustanove. Odgovor, da je prepozno, veljal je posebno takoi-menovanim Rudolfovim zavodom v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Ali takrat še ni bilo prepozno in lahko bi se bilo kaj ukrenilo, za kar bi bil gospodu knezoškofu kaplan Rudolf dan-danes najbolj hvaležen. Sicer pa vzamemo tudi ta „prepozno“ na znanje, vendar smo pa prepričani, da še ni prepozno, organizo-vati odpor proti škofovim zavodom, ki bi bili nekako tako nepotrebni, kakor je ne-potrebno Rudolfovo konsumno društvo v Trnovem.

— **Občinski svet** ima jutri, v četrtek dne 16. februarja ob petih popoldne v mestni dvorani izredno sejo. Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Policijskega odseka poročila: 1. o obliki uličnih tabel za Vodmat; 2. o prošnji pekovske zadruge, da bi se odpravila prodaja kruha po vežah in po javnih prostorih; 3. o od-daji dveh babiških služeb. IV. Finančnega odseka poročila: 1. o dopisu mestnega ma-gistrata glede stroškov za popravo šte-panskega mostu, 2. o dopisu mestnega magistrata v zadevi dveh resolucij občinskega sveta glede oddaje mestnih del na cestah in ulicah po jednotlivih cenah in o materialu za posipanje ulic in cest; 3. o magistratovem dopisu v zadevi natural-nega stanovanja mestnega vrtnarja; 4. o dopisu mestnega magistrata, da se dodatno odobri najetje posojila za nakup Galletove hiše. V. Stavbnega odseka poročila: 1. o predpisu za napravo hodnikov pri hiši po-sestnice Marije Plautz na Starem trgu in na sv. Jakoba nabrežju; 2. o konečnem obračunu zgradbe avgmentacijskega skla-dišča in pa glede nadplačila tvrdki Tönnie-sovej; 3. o obračunu steklarskih del pri mestnem rastlinjaku pod Tivolijem; 4. o zadevi kolavdacije topničarske vojašnice; 5. o napravi tlaka pri Šentpeterske cerkvi in o odstranitvi ondnotnega zidu. VI. Šol-skega odseka poročila: 1. o dopisu c. kr. dež. vlade v zadevi obrtnih šol; 2. o prošnji vodstva II. mestne deške šole za zvišanje remuneracije in dotacije za rokotvorni pouk. VII. Regulačnega odseka poročila: 1. o predložitvi dedičev Matilde Palusove glede priznane odškodnine za svet, ki ga jim je odstopiti mestnej občini v regulačne namene, in o dveh, prodaje njihove hiše tičočih se ponudbah; 2. o prošnji Adolfa Perlesa za povišanje priznane mu odkupnine za svet pri hiši št. 5 v Prešimnovih ulicah; 3. o prošnji Marije Šušteršičeve, posestnice na cesti v Mestni log št. 2, za povišanje odkupnine za hišo; 4. v zadevi odkupnine za oni svet v Špitalskih ulicah, katerega sta pridobila Anton Klein in Franja Rav-niharjeva od mestne občine; 5. o sprejemni izjavi Frana Štruklja glede odkupa njego-vega posestva v Dolgi ulicah; 6. o odkupni zadevi Josipa Streharja na Tržaški cesti; 7. o odkupni zadevi Jakoba Kobilca glede hiše Jernej Črnetovih dedičev; 8. o od-

kupni ponudbi Marjete Rhumzurove v Trnovskih ulicah št. 7; 9. o odkupni zadevi male hiralnične hiše na Radeckega cesti št. 7; 10. o prošnji Josipa Šelka na Tržaški cesti za priznanje odškodnine za svet, kar ga ima odstopiti v javne namene. VIII. Občinskega svetnika Frana Pavlina samostalni predlog glede tržnice. IX. Občinskega svetnika Ivana Šubica samo-stalni predlog glede sprejetja takozvanega „potresnega vlaka“ v stalni vozni red c. kr. državnih železnic. X. Personalnega in pravnega odseka poročila o sklepu disci-plinarne komisije v zadevi magistratnega službe, Albina Jebačina. XI. Finančnega odseka poročila: 1. o delovanju cestnega nadzornika Frana Teraninusa v minolem letu; 2. o nekega mestnega uslužbenca prošnji za podporo.

— **V korist domačih uradnikov.** Ne vemo si razložiti, kako je to, da se prav na Kranjskem tako pogostoma primerja prete-riranje domačih, dasi sposobnih in dobro kvalifikovanih uradnikov, ali resnica je, da se to prav čestokrat zgodi in sicer vselej na korist uradnikov, kateri so poprej služ-bovali v drugih kronovinah in kateri so časih slovenskega jezika le v nezadostni meri zmožni. Nam se tako urivanje urad-nikov iz drugih dežel nikakor ne zdi pra-vično, uradništvo samo pa je smatra za veliko in nezasluzeno krivico, in temu ogor-čenju se ni čuditi, posebno če se uvažuje, kako počasi in težko kranjski uradniki avanzirajo. Sedaj se je zopet primeril tak slučaj. Višjim davčnim nadzornikom na Kranjskem imenovani g. dr. Viljem Kreft služboval je doslej na Štajerskem. Nam je ta gospod popolnoma neznan in nimamo o njem nobene sodbe. Morda je prav izvrsten uradnik in tudi zmožen slovenskega urado-vanja, ali na uradništvo je njega imenovanje vendar naredilo mučen utis. Mi smo gotovo zadnji, ki delamo razliko mej Kranjci in Štajerci. Odkrito povemo, da ne priznavamo tacega razločevanja, da nam je jednako ljub vsak Slovenec, naj bo doma kjerkoli, ali zdi se nam, da bi se morali štajerski Slo-venci sami odločno ustaviti premeščanju slovenskih ali vsaj jezikovno kvalificiranih uradnikov v Štajerskega na Kranjsko, saj je na Štajerskem največje pomankanje slo-venskih uradnikov.

— **Nemška nestrpnost.** Iz Gradca se nam piše: Dovolite mi, da Vas opozorim na epizodo, katere se je te dni primerila v graškem občinskem svetu in katera kaže skrajno nemško nestrpnost. Znani Feich-tinger, kateri ni ravno na glasu kot po-seben poštenjak, je interpeliral župana, če mu je znano, kako agresivni in nemškemu značaju Gradca nevarni so postali Slovani, ter v dokaz tega navedel, da so Čehi v Gradcu tako nečuvno predrzni, da se shajajo v javni gostilni in — čujte! čujte! — da mej seboj celo češko govorijo. Feichtinger je seveda določno imenoval dotično krmo, in res je od tedaj opa-žati, da je, kadar se zmači, posvečujejo nemški burši in graške barabe veliko po-zornost, kakor tudi gostilničar na svojo žalost opazuje, da so izostali razni nemški gostje. Nemci nečejo Slovanom v Gradcu niti tega dovoliti, da bi se smeli mej seboj v prijateljski družbi meniti v svojem jeziku, sami pa zahtevajo povsod najnežnejšo ob-zirnost. Koder so Nemci v večini, tam so kruti zatiralci, koder pa so v manjšini, tam vedno javkajo in tarnajo o ravnoprav-nosti. Čas bi že bil, da bi se prebude graški Slovani, katerih je nad 25.000 in da oholim Nemcem pokažejo, da imajo v tem „najbolj nemškem mestu, čegar imena (Graz=Gra-dec, Lendplatz=Ledina itd.) glasno pričajo o njegovi slovenski preteklosti, ravno tisto domovinsko pravico, kakor oni. Prav tisto pravico, kakor jo ima Nemec v Ljub-ljani ali v Gorici do ravnopravnosti, prav tisto in niti za las manj jo ima Slovenec v Gradcu.

— **Benefica gospe Irme Polakove.** Jutri, v četrtek bode benefična predstava gospe Irme Polakove. Igrala se bode drugič veležabavna burka iz dunajskega življenja „Trije pari črevljev“. Z gospo Polakovo je bilo naše občinstvo vedno jako zadovoljno, in kritika se je mo-rala izražati vsekdar le priznalno o njeni vestnosti in marljivosti, s katero se je naučila vsake vloge. Zato gospa zasluži, da ji izrazi jutri naše občinstvo svojo po-sebno zahvalo. Gospa bode pela jutri poleg svojih vložk prvič daljšo pesem „Ela-hop!“

katera ji je bila poklonjena, ko je igrala še v Karlovem gledališču na Dunaju naslovno vlogo „Herzbuba“.

— **Slovensko gledališče.** Dasi nikakor nismo somišljeniki onih, ki gledajo v gledališču najraje cirkus, klovne in maškare, ker imamo o namenu slovenskega deželnega gledališča docela drugačne nazore, vendar ne obsojamo večerajšnje predstave Nestroyeve čarobne burke „Lumpacij Vagabund“; menimo namreč, da je pustni dan tudi v gledališču marsikaj dovoljeno, česar bi sicer — kot pod nikakim vplivom stoječi in iz poštenega prepričanja pišoč kritiki — nikakor ne trpeli. Ideja, da igrajo zanikerno trojico rokodelskih pomočnikov dame, se nam pa ne zdi niti duhovita niti taka, ki bi kazala okus, kajti na ta način se mora izgubiti etična tendenca te izborne burke popolnoma, ter ostane le puhla komedija. Nestroy ni bil pisatelj, ki je ljubil samo drastično komiko, ampak je bil zajedno resničen umetnik in idealen vzgajalec naroda; njegove neumrljive igre torej niso kaka banalna skrupulacija, ki se dajo igrati „s komolcem“, ampak treba zanje prav resnih umetnikov. Jasno je že iz povedanega, da se z večerajšno predstavo ni dosegel namen pisateljev, to pa še tem manj, ker se je predstavljalo le odlomek. — O igranju sploh se takisto ne moremo izreči priznalo. Klasično masko je imela gospa Polakova kot črevljar Knefta ter bi dosegla prav izbornen uspeh, ako bi ji ne skazila premnogih mest gdč. Slavec s svojim neumestnim smejanjem. Vloga krojača Klobučica se je prav zategadelj povsem ponesrečila. Dobra je bila gdč. Ogrinec kot zaljubljeni mizar Lim. Pohvalno pa moram tudi omeniti režiserja Inemanna, gosp. Houso, g. Danila, g. Verovška, gosp. Deyla in gdč. Vračko. Gledališče je bilo jako dobro obiskano; zlasti mladine je došlo veliko število.

— **„Sokolova“ maskarada.** Kakor vsako leto nadkrilila je tudi letos maskarada ljubljanskega „Sokola“ vse predpustne plesne in vse maskarade, kajti bila je najsičajnejša, najelegantnejša, najboljše obiskana in najveselejša. „Izlet na severni tečaj“ se je obnesel vsestransko izborni, in prepričani smo, da ni bilo v tistih ledenih krajih do večeraj še nikdar, odkar stoji svet, toliko ljudi različnih po spolu, po obleki, narodnosti in značaju, a docela enakih po veselju srcu. Najboljša volja in razkošna razposajenost sta objemali vse goste jednako, zato pa je vztrajalo sinoči v Sokolovi dvorani mnogobrojno zbrano občinstvo v zlo tropični vročini in velikanski gnječi do najpoznejše ure. Obširnejše poročilo si pridržujemo za jutrišnji listek. Danes le konstatujemo, da je došlo veliko število ženskih in moških mask, kostumirancev ter precej elegantnih skupin, ki so vzbujale najsplošnejše zanimanje. Imenitne dekoracije so napravile pri električni luči in ob magični razsvetljavi severnega sija najkrasnejši vtisk, ter se je občno priznavalo, da se more meriti letošnja maskarada glede svojega originalnega aranžma z najlepšimi, kar jih je kdaj vprizoril ljubljanski „Sokol“. Radi ogromne udeležbe so bili poleg plesne dvorane napolnjeni tudi vsi ostali lokali v „Narodnem domu“, kjer je vladalo najsplošnejše veselje. Opazili smo letos tudi prav izredno mnogo gostov z dežele. Skratka: „Sokolu“ treba iskreno čestitati, da je znal premagati v poslednjem hipu letošnje predpustno mrtvilo ter je privabil s svojo sijajno vspelo maskarado toli velikansko število plesalk, plesalcev in gledalcev!

— **„Proč od Gradca.“** Shod na Slatini, na katerem so se mnogoštevilni udeležniki z navdušenjem izrekli za ločitev Slovenskega štajerskega od Gradca, je nemške liste hudo pogrel. „Tagespošta“ je shodu posvetila entrefilet, v katerem skuša ironizirati geslo „proč od Gradca“, češ, da se proklamuje že 25 let, a brez uspeha. „Tagespošta“ se moti, če misli, da brez uspeha. Uspehi narodnega gibanja na štajerskem so z ozirom na razmere prav lepi, in če bodo štajerski Slovenci vztrajni in odločni, pride gotovo dan, ko spozna, „Tagespošta“, da se je krvavo motila, ko je prerokovala, da se klic „Proč od Gradca“ nikdar ne uresniči.

— **Občni zbor „Muzejskega društva“** vsled nekega zadržka ne bo dne 17. t. m., ampak dne 3. marca.

— **Lapsus penae,** kateremu pa smo se mi in z nami vred tudi mnogi čitatelji

„Laibacherice“ prav od srca smejali, se nahaja v oklicu mokronoške sodnije v današnji številki uradnega lista. V tem oklicu se namreč naznanja: „Zoper gradič Erlachhof, katerega bivališče je neznano, se je podala ... tožba ...“ To je menda prva tožba, ki se je podala zoper gradič, katerega bivališče je neznano!

— **Pevskega društva „Ljubljane“** običajni plesni venček, kateri se je vršil večeraj v restavracijskih prostorih gosp. Fr. Rozmana, obnesel se je izborni. Prostorni lokali bili so natlačeno polni, tako da je moralo mnogo občinstva oditi, ker ni dobilo nikakega prostora več. Na plesni venček došlo je tudi lepo število originalnih mask, in so nekatere obudile mnogo smehu mej občinstvom. Izvrstna bila je tudi zabava z šaljivo pošto. Ples je trajal do ranega jutra. Plesni venček posetili so tudi hrvatski tamburši, kateri so jako dobro udarili nekaj komadov. Danes ima društvo ravno tam svojo slaničovo pojedino. Začetek ob 8. uri. Prijatelji društva dobro pošli.

— **Ali je i to „kultura“?** Zadnji čas so se v Pulju pojavili brezsrčni tatovi, nevarni človeškemu imetju. Neki dan sta dve maski prišli zdravnika dr. Bolmarčiča in mu vzeli zlato uro in verižico. — Na vodnjaku pred pošto je zvečer neka ženska jemala vodo. Kar na jeklenkrat stopi pred njo neki možki z nožem v roki in zahteva: „o bezi o vita“. Sirotica je v silnem strahu brzo stisnila nekaj čez 2 gld. nesramnežu v roko in zbežala. — Na plesu „Lega nacionala“, katerega se gospoda radi važnih virov udeležujejo maskovana, je neka maska gospici S. iztrgala zlato uro in verižico — in izginila. Zares, lepi odnošaji!

— **Marijina bratovščina v Ljubljani** praznovala je dne 2. februarja t. l. svojo 140letnico. Občni zbor bo dne 19. februarja t. l. dopoludne ob 10. uri v dvorani „Katoliškega doma“, h kateremu se uljudno vabijo vsi moški člani.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 5. do 11. februarja kaže, da je bilo novorojencev 17 (= 25.24 ‰), mrtvorojenci 4, umrlih 22 (= 37.12 ‰), mej njimi je umrlo: za davico 1, za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 13. Mej njimi je bilo tujcev 10 (= 45.5 ‰), iz zavodov 12 (= 54.5 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za vratico 2, za noricami 2 osebi.

* **Prijetni gosti.** V mestni hiši v Parizu je bilo povabljenih na meščanski ples izredno mnogo ljudstva. Ko so ljudje odšli, šesteli so srebrne stvari, in tu se je pokazalo, da manjka 367 plošč in 29 skodelic, 700 žličic, 290 krožnikov za pecivo, pa mnogo steklenic.

* **Vreme v Ameriki in pri nas.** Dočim vlada po naših krajih že pravcato pomladansko vreme s toplimi dnevi, jasnim nebom in zmerno hladnimi jutri, so imeli v Ameriki te dni velik mraz. V soboto so imeli viharje s snegom in točo. Promet je na mnogo krajih ustavljen. Philadelphia-Readini železnica sploh ne vozi. V soboto in v nedeljo ni došel v New-York noben parnik.

* **Izmišljeni anarhisti.** Nemški časopisi so vedeli mnogo povedati o anarhistih, ki pričakujejo nemškega cesarja v Aleksandriji na potu iz Palestine. Policija je zasledila celo v neki hiši bombe, ki bi se porabile za umor Viljema II. Že takrat so italijanski listi dvomili, da bi bila nemška poročila zanesljiva, ter izrekli sum, da je vse le izmišljotina slaveželjnih policistov. Sedaj je preiskava ta sum povsem potrdila. Neki policijski agent je res sam skril tiste bombe ter jih potem „našel“. Agent bo strogo kaznovan.

* **Napad v železniškem vozu.** V ponočnem brzovlaku, ki je vozil 11. t. m. mej Parizom in Bordeauxom, se je primeril nenavadno predrzen napad. Pariški odvetnik Roux, ki je spal v vozu I. razreda, se je zbudil sredi noči nakrat, ko je začutil velik smrad po kloroformu. Hkrati pa je zapazil, da hoče neznan mož zlesti skozi okno v voz. Odvetnik je ustrelil in neznanec je zginil. Ko se je vlak ustavil, so našli v sednjem vagonu več steklenic kloroforma, ki so bile nastavljene pred luknjice, katere je navrtal neznanec v steno, tako, da je šel opojni smrad v odvetnikov voz. Neznani zločinec je hotel odvetnika omamiti in oro-

pati. Ko pa je odvetnik ustrelil, je skočil ropar z brzovlaka ter utekel.

Telefonična in brzovjavna poročila.

Položaj.

Dunaj 15. februarja. Včeraj zvečer se je v Pragi, v Brnu in v Gradcu raznesla vest, da je nastala ministerska kriza in da je odstop Thunov že zagotovljen. Ta vest je zlasti v Pragi obudila silno senzacijo in veliko vznemirjenost. Vest ni bila osnovana. Položaj je sicer še vedno jako resen, vendar se zatrjuje, da se je obrnil na bolje. Podrobnosti še niso primerne za javnost.

Nemška šola v Slovenjem Gradcu.

Dunaj 15. februarja. Upravno sodišče je odbilo pritožbo mestne občine v Slovenjem Gradcu proti odločbi deželnega šolskega sveta z dne 23. aprila 1896 oziroma naučnega ministerstva, s katero se je zavrnila zahteva, naj se Slov. Gradec izloči iz šolskega okraja in naj se zanj ustanovi posebna samonemška šola. Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo, ker je neosnovana, češ, v utrakvističnih šolah je zadostno preskrbljeno za vzgojo nemških otrok.

Nemški program.

Praga 15. februarja. Bärenreither, Prade in Pergelt so že sestavili svoje načrte za skupni narodno-politični program avstrijskih Nemcev. Njihovi načrti obsegajo narodnopolitične zahteve Nemcev na Češkem. Te dni pridejo Bärenreither, Prade in Pergelt sem, da se glede svojih načrtov dogovoré s Funkejem, Schlesingerjem in zapniki nemških nacionalcev.

Ogerska kriza.

Dunaj 15. februarja. Tekom večerajšnjega dne in danes so se zbrali tukaj ogerski ministri in so bili danes po vrsti sprejeti v avdienci pri cesarju. Po avdiencah so imeli razgovor s Szellom, potem pa so se sešli na posvetovanje, kateremu predseduje cesar in katero še zdaj traja. Zatrjuje se, da je kriza že prekoračila kulminacijo. Ministri so poročali cesarju o pogajanjih z opozicijo in stavili svoje predloge glede korakov, katere je storiti. To rešitev krize je znatno pospešila trmoglavost opozicije, ki ni hotela čisto nič odnehati od svojega stališča glede revizije državnozbornskega opravilnika. Ministerstvo dobi danes določna pooblastila. O kaki kabinetski krizi še ni govora in zato so tudi prezgodnja vsa uganjanja, kdo postane Banffyjev naslednik. Za vsak slučaj pa je gotovo, da se na kompetentnem mestu želi, ohraniti sedanjo liberalno večino kakršna je, in se tudi eventualno novo ministerstvo sestavi iz te stranke.

Kreta.

Atene 15. februarja. Iz Kaneje se poroča, da se snide kretska narodna skupščina dne 24. februarja.

Filipine.

Washington 15. februarja. Senat Združenih držav je s 26 proti 22 glasom sklenil izjavo, da z ratifikacijo mirovne pogodbe s Špansko Filipinci niso postali ameriški državljani in da Združene države sploh ne mislijo anektirati Filipin, nego le tam etabrirati zaupanja vredno vlado.

Manila 15. februarja. Ameriška vojska je zavzela mesto Iloilo. Predno so Filipinci mesto zapustili, so je užgali, vendar se je ameriški vojski posrečilo udušiti ogenj.

Narodno gospodarstvo.

— **Objava.** Glasom obvestila egiptovske poštne uprave je uvažanje poštne zavrtkov s kovanim denarjem, kojega znesek presega dovoljeno kvoto 200 gld. = 500 frankov v Egipt od 1. februarja t. l. zabranjeno.

— **Licitacija.** Dne 20. marca 1899 ob 9. uri dopoludne prodajalo se bode ustmeno po dražbi pri c. in kr. topničarskem skladišču v Poli za bojno pripravo starinsko blago (železo, jeklo, odpadki usnja in lepake, cunje itd.). Do 19. marca 11. ure dopoludne sprejemale se bodo tudi pismene ponudbe. Razglas se lahko vpogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

„Dober večer, ljubi moj otrok,“ ji zakliče, ne da bi vstal. „Ti si mi vedno dobro došla, kakor veš. A danes — tu pogled ta kup uradnih spisov! Ravno sem pri neki

pravdi radi goljufije, jedna onih silno kritičnih stvari, pri katerih se tako težko pove: kje se je dobra vera končala — kje se začel prestop pravice? Premisli, mož dela v svoji prodajalni leto dni na isti način, kateri nobenemu ni v škodo, a njemu v veliko korist. Da se obojni uspeh doseže, treba je le, da se naročila ne zmanjšajo; kolikor časa bo od svojega blaga toliko spečal kakor do zdaj, toliko časa ono ravnanje ne bode nikomur vzroka k pritožbi dajalo. Naj se pa prav polagoma promet zmanjša, radi konkurence ali katerega koli vzroka! Seveda ne misli mož na kako trajno nazadovanje; on smatra to le kot začasni zastanek, in zato dela naprej, kakor je delal doslej. Kupčija postane vedno slabša, in da se vzdrži, je sedaj na ono manipulacijo navezan. In vendar si mora priznati, da pri sedanjem stanju stvari svoje trgovske prijatelje znatno škoduje, da jih celo po postavnih pojmi varu, ker se „v dosego neopravičenega dobička ljudi slepi z lažnjivimi obljubami“. Ne stojim li zdaj pred vprašanjem: „Kje se začne goljufija?“ In pred tem, na katero je še težje odgovoriti: „Ali si je bil mož svest izpremenjenega pomena svojega ravnanja?“ — Si li moreš zdaj predstaviti, koliko skrbi mi dela tak slučaj?“

Če si more to predstaviti! Ne bi bila smela poznati svojega očeta. Dan in noč se je zamogel s tako stvarjo baviti, na jed in pijačo je lahko pozabil do obravnave. In ako še do tistega časa ni bil jedin sam s seboj, ako še ni vedel, kako bi se odločil, potem je brez premisleka obravnavo preložil. A kdor je po takem mučnem presojevanji ostal v krivici, katerega je on smatral za krivega, ta je bil v njegovih očeh ločen od družbe poštenih ljudi, bil je odslej zaznamovan s neizbrisnim znamenjem, obsojen, kaznovan.

Lotil se je zopet svojega dela. Kar je bil Rozi rekel, ni bilo dosti več kakor samogovor.

Roza je šla k Asti, katera je v elegantni, novo zidani hiši stanovala. Zaradi Štefanije je želel stari gospod, da bi Asta kolikor mogoče v bližini stanovala. Sicer je najemščina za tako krasno stanovanje močno presedala razmere baronove; a baron je smatral gotovo reprezentacijo za neobhodno potrebno. (Dalje prih.)

Darila.

Osmi izkaz prispevkov za cesarjev spomenik v Ljubljani. Darovale so nadalje občine: Rašica pri Mengišu 17 gl. 58 kr.; Zagorje na Pivki, Toplice pri Novem mestu, Črnuče, Draga na Kočevskem, Lesce, Semič, Sv. Katarina pri Trzinu, Mošnje pri Radovljici — vse po 15 gld.; Lužarje pri Velikih Laščah 20 gld.; Stari trg pri Ložu 100 gld.; Trnovo pri Durski Bistrici 30 gld.; Dobrova pri Ljubljani 20 gld.; Litija 20 gld.; Cerklje pri Krškem 25 gld.; Deskle pri Kanalu 15 gld.; Temenica pri Zatičini 15 gld.; Breznica pri Radovljici 15 gld.; Šmartno pri Litiji 25 gl. in Smlednik 20 gold.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehaločim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec kreplivo ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. — Direktna pošiljatev ne pod 2 skatljici. 5 (59—1)

V visokih in najvišjih krogih pijejo se čaji znane trvdke „Thee Messner“ (ces. kralj. dvorni založnik). Choicest Lapsang Souchong leta 1898 (100 gr. v zavojčku 75 kr.) in carski čaj (1 gld.) se posebno priporočata občinstvu. — Dobivata se pri Ant. Stacul-u, nasl. Ivana Luckmann-a. (1975-1)

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 60.

Dr. pr. 922.

Abonement na sedeže ne velja!

Na korist igralk in pevke gospe Irme Polakove.

V četrtek, dne 16. februarja 1899.

Trije pari črevljev.

Slika iz dunajskega življenja v treh delih, s predigro in s petjem. Spisal Karol Görtzl. Poslovenil Konrad Vodusek. Godbo zložil Millöcker. Režiser g. R. Inemann. Kapelnik g. H. Benišek.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/2 8. uri. — Konec ob 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

V soboto, dne 18. februarja: „Fra Diavolo“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. februarja: Stanko Železnik, ključarjev sin, 3 leta, Krakovske ulice št. 27, vnetje možganske mreže. — Anton Brodnik, umirovlj. duhovnik, 78 let, Vodmat št. 74, ostarelost.

Dne 11. februarja: Mihajel Rozman, umir. fin. straže nadpaznik, 60 let, Tržaška cesta št. 29, zapletenje črev.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-3 m. Srednji sračni tlak 736-0 mm.

Februar	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ra- tura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
14.	9. zvečer	738-3	50	sr. jug	jasno	
15.	7. zjutraj	739-4	-0-8	sr. sever	jasno	
	2. popol.	739-6	9-2	moč. jz.ah.	del. oblač.	

Srednja včerašnja temperatura 5-6°, nor-
male: -0-3°.

Dunajska borza

dné 15. februarja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101	gld. 60	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	101	25	
Avstrijska zlata renta.	120	30	
Avstrijska krona renta 4%.	101	90	
Ogerska zlata renta 4%.	119	90	
Ogerska krona renta 4%.	97	90	
Avstro-ogerske bančne delnice	922	90	
Kreditne delnice.	366	90	
London vista.	120	37 1/2	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	97 1/2	
20 mark.	11	78	
20 frankov.	9	55 1/2	
Italijanski bankovci.	44	40	
C. kr. cekini.	5	67	

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA
MAKS VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Citraši

ter vsi oni, ki se želé z našimi stroški kot samo-
uki gotovo in temeljito naučiti igrati na citre,
se s tem uljudno pozivljajo, da blagovolijo svojo
č. adresu naznaniti po poštni dopisnici podpisa-
remu, ki jim bode doposlal brezplačno in franko
obsežen popis novosti in pregled najboljših učnih
pripomočkov za citre. — Naslov: Josip Sorg v
Zagreb.

Varstvo proti prehlajenju in mno-
gim boleznim dajejo naši zakonito
varovani, jako praktični
suhi klozeti
z zavitkovno vložko.

Največja čednost brez vsacega iz-
piranja z vodo. Popolnoma brez smrada. Najsolid-
nejše izdelani iz litega železa, emailirani, sedalo
in pokrov fino politirani. Cena 15 gld. (102-3)
M. Felth, Wien, II., Taborstrasse 11/B.

Stanovanje in prodajalnica.

Na vogalu Rimske ceste in Gradi-
šnih ulic v hiši št. 16 pri tleh se odda
za selilni rok meseca maja t. l. v najem
stanovanje s 3 parketiranimi sobami, čum-
nato za posla, s hrambo in kletjo ter jedno
prostorno sobo za obrtno ali trgovsko
podjetje. (193-6)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

**Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez
Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal
Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc,
na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. s jutraj
osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fran-
zensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd;
čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne
osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno,
Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal
v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost,
Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v
Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb,
Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj
via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v
Kodovje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob
12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. —
Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob
5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Am-
stetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solno-
grada, Linca, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca, Be-
ljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne
osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-
lovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne
osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Ce-
lovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zve-
čer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca,
Pontabla. — **Proga iz Novoga mesta in Ko-
dovja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2.
uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. —
Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri
23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri
50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.**
Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob
6. uri 10 m. (1)

Knjigovodja

za srednje-veliko pivovarno se išče. Biti mora slo-
venskega in nemškega jezika v govorn in pismu
popolnoma sposoben in vešč v bilanci. Ročniki, ki
kateri se morejo izkazati z najboljšimi referencami
in cenijo trajno in prijetno službovanje, naj po-
šljejo svoje ponudbe (v nemškem jeziku) s na-
tančnim življenjepisem, prepisom spričeval in
zahtevno plačo pod „O. L. Nr. 43“ upravnistvu
„Slov. Naroda“. (291-2)

Odlikovan na razstavah: Velike Mežirice,
Holešov, Prostějov, Prerov, Tišov, Hampole.

Potrebna in koristna darila za
vsako priliko!

Češki krščanski specialni zavod
za platno!

Svoji k svojim!

Viljem V. Vejman

izdelovalec platnenega, pavolnatega in da-
mastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priporoča lastne tkane izdelke na
reke po zmernih cenah in najboljši kakovosti: celoplatneno domače in beleno
platno vseh širokosti in finosti, platno
za plahte do 24 cm., damaste: gradle,
namizne prte in blago, obrisače, servijete,
bele in barvane za 6, 12 in 24 oseb, otirače,
platen in pavolnat kanefas, robce, bele in
barvane, platnene, pavolnate in svilnate,
inlet in augin za sipe, oksford, krizet,
oblečni prelini sefir in šotako blago
za damске oblike, platna: pavolnata,
ruska, za žimnice, slavnike, zastore itd.,
trilbe, šifon, floridas, kreton, piké, barhent,
satin, brilantini itd., itd.

Ugodna darila (1953-24)
in potrebe za gospodinjstvo.

Lastni izdelki.

Trgovcem se blago ne pošilja.

Kot strokovnjak in samizdelovalec lahko
najbolje poštežem.

Vzorec in ceniki na zahtevanje.

Naročeno blago pošilja se
le po poštne povzetji.

Poseben oddelek za razpošiljanje
pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 gld. do 2000 gld.
so vedno v zalogi.

I. in II. št., odnosno celi
letnik „Ljubljanskega Zvona“
1898 kupi Anton Umek, Bre-
žice, kamor naj se blagovolji
ponuditi. (300-2)

Praktikanta

ki je dovršil vsaj nižjo gimnazijo, vzprejemem
tako v svojo knjigotlačnico. (294-3)
L. Schwentner, knjigotlačec v Ljubljani.

Spretnega pisarja

vzprejme tako

dr. Al. Kraut, odvornik v Celovcu.
Plača po dogovoru. (299-2)

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma in
konjaka!

Nepotrebno iskati! (21-37)

Kavčič & Lilleg v Prešernovih ulicah
dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel
ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po . . . gld. 1-
1 steklenica pristnega Jamaika ruma . . . 0-50
1 deka pristnega Pecco-Souchong-čaja . . . 0-05
1 pušica prave angleške carske melanje . . . 0-50
1 steklenica pristnega finega konjaka . . . 1-40
Brez tekmea!

Tomo Tollazzi v Logatcu

priporoča svoja raznovrstna, pristna
isterska vina

črna in rumena, cena od 17 do 23 kr.;
dalje pravi isterski tropinovec zadacen
po 80 kr. liter. (221-5)

Na zahtevanje pošlje tudi vzorce.

Zrebanje nepreklicno
dné 18. marca 1899.

1. glavni dobiček 100.000 kron
2. glavni dobiček 25.000 „
3. glavni dobiček 10.000 „

vrednosti z 20%
odbita v gotovini.

Dunajske srečke à 50 kr. J. C. Mayer v Ljubljani.

VABILO

rednemu občnemu zboru
posojilnice v Radovljici

registrirane zadrage z omejenim poročtvom

kateri se bode vršil

v četrtek, dné 23. svečana 1899, ob 4. uri popoldne
v gostilniških prostorih g. Frana Kunstl-na v Radovljici
s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev ravnateljstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

(298)

Ravnateljstvo.

V prijazno znanje!

Plzensko pivo

iz meščanske pivovarne v Plznu

kategora izborna kakovost je od nekaj svetovno znana, imajo na prodaj v sodih v Ljubljani:

Gosp. Fantini, restavrtar, Gradišče št. 2; Gosp. Karol Koiser, hotel pri „Maliču“;
„ Bilina & Kasch, pri „Roži“; „ Fröhlich, hotel pri „Slonu“.

Zalogo za pivo v sodih in v steklenicah za Kranjsko ima g. Fantini, Gradišče št. 2.

V steklenicah imajo je v izvorni napolniti na prodaj:

Gospod Fantini, gospod Stacul, gdčna Awanzo in gospod Praunseiss.

Friderik Reim

(98-9) generalni zastopnik, Graec, Jungferngasse št. 1.

Št. 58 m. š. sv.

Razpis službe.

(253-2)

Na mestni nemški deški 5razrednici je v stalno popolnitev izpraznjeno

jedno učno mesto

z zakonito določenimi službenimi prejemki.

Prosilci za to službeno mesto naj svoje pravilno opremljene prošnje vložé najpozneje

do 2. marca 1899. 1.

pri podpisnem šolskem oblastvu.

Pomanjkljive ali pa zakasnele prošnje se ne bodo jemale v poštev.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

dné 2. svečana 1899.

Pijte od dobrega le
najboljše
to je (217-5)
originalno plzensko pivo
iz zadrage pivovarne.

Glavno zastopništvo:

Ivan Gorup

Šelenburgove ulice št. 1.

Telefon št. 90.

Uljudno naznanjam, da sem v zvezi z drugimi gospodi ctvoril
banko v Ljubljani
za slovenske pokrajine

in se priporočam v posredovanje vseh bančnih in borznih opravil,
nakup in prodajo srečk, pupilarno varnih državnih in drugih
vrednostnih listin po dnevnem kurzu.

Nakazila plačil na vsa večja mesta, inkaso menic in na-
kaznic, eskompt bančnih menic in otvoritev giro-konto
(tekoči račun), obresti od dne do dne po 3% za 10 dni, 3 1/2% za
20, 4% za 30 dni, 4 1/2% za 3 mesece.

Z velespoštovanjem

(271-3)

Maks Veršec

bančna pisarna, Šelenburgove ulice št. 3.